Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
8 oktober 2026

Bijlage(n)
0

nota

Beslisnota bij Kamerbrief Reactie petitie 'Stuur Jezidi's niet terug, de situatie in Irak is voor hen niet veilig'

1. Aanleiding

Op 22 september jl. heeft HeerlenMondiaal de petitie 'Stuur Jezidi's niet terug, de situatie in Irak is voor hen niet veilig' aangeboden aan de vaste commissie voor Asiel en Migratie. De vaste commissie heeft op 7 oktober jl. gevraagd om een reactie op deze petitie. Op 13 oktober is een motie van het lid Westerveld (PRO)[1] over de positie van Jezidi's aangenomen.

2. Geadviseerd besluit

Ik vraag u akkoord te gaan met bijgevoegde brief aan de Tweede Kamer.

3. Kernpunten

- HeerlenMondiaal roept in de petitie op om Jezidi's niet terug te sturen naar Irak omdat het daar naar de mening van HeerlenMondiaal niet veilig is.
- Het lid Westerveld heeft op 7 oktober een motie ingediend waarin wordt gesteld dat er onvoldoende informatie is over de positie en veiligheid van Jezidi's in Irak.
- Het huidige landgebonden asielbeleid voor Irak is opgesteld naar aanleiding van het algemene ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van november 2023. In november 2025 (met correctie in maart 2026) nog een Thematisch AB verschenen over de ontheemdenkampen in de KAR[2]. Daar is het landengebonden beleid Irak niet op aangepast
- De positie van Jezidi's is daar ook in meegenomen en geconcludeerd is dat de dreiging voor Jezidi's om slachtoffer te worden van geweld (van Islamitische Staat, IS) sterk is afgenomen. Verder is opgemaakt dat door de Iraakse overheid inspanning worden verricht om Jezidi's terug te laten keren naar hun oorspronkelijke leefgebied en dat het gaat om een door de Iraakse overheid erkende godsdienst.
- Jezidi's zijn op grond van deze informatie in het beleid niet meer aangemerkt als risicoprofiel is het overige beleid dat gold voor Jezidi's (zonder herkomst in de KAR) ook komen te vervallen.
- Het nieuwe algemeen ambtsbericht Irak wordt binnenkort verwacht. Hierin wordt ook ingegaan op de positie van Jezidi's. Op grond daarvan wordt bekeken of het beleid aangepast dient te worden.

[1] Tweede Kamer, vergaderjaar 2026–2027, 19 637, nr. 3651
[2] Thematisch ambtsbericht Irak november 2025 | Rijksoverheid.nl

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
8 oktober 2026

4. Toelichting

In de petitie wordt ingegaan op het feit dat Jezidi's niet langer worden aangemerkt als risicoprofiel en dat dit leidt tot afwijzingen en een toenemende onzekerheid. Volgens HeerlenMondiaal sluit het beleid niet aan bij de feitelijke situatie en voldoet het niet aan internationale verplichtingen. HeerlenMondiaal en de ondertekenaars van de petitie (circa 5.600 personen) roepen om die reden op om Jezidi's niet terug te sturen naar Irak en het asielbeleid voor deze groep te verbeteren.

In de aangenomen motie van het lid Westerveld wordt de regering verzocht om aanvullend onderzoek te doen naar de veiligheid van Jezidi's en zo nodig het landenbeleid daarop aan te passen.

Het huidige landgebonden asielbeleid voor Irak is gebaseerd op de informatie uit het algemeen ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van november 2023. Uit dit ambtsbericht kan worden opgemaakt dat Jezidi's in Irak erg te lijden hebben gehad door de misdaden die door IS tegen hen zijn gepleegd. Dit heeft ervoor gezorgd dat veel Jezidi's hun oorspronkelijke leefgebied in Sinjar zijn ontvlucht naar ontheemdenkampen in de Koerdische Autonome Regio (KAR). Uit het ambtsbericht blijkt dat Jezidi's het nog steeds lastig hebben in Irak en de KAR als gevolg van deze misdaden. Veel Jezidi's verblijven nog altijd in ontheemdenkampen met zeer sobere leefomstandigheden. Velen zijn ook getraumatiseerd door de ontberingen die zij van de zijde van IS hebben moeten ondergaan. Deze leefomstandigheden zijn op zichzelf echter geen reden om internationale bescherming te verlenen, nu als grondslag daarvoor vereist is dat iemand bij terugkeer heeft te vrezen voor daden van vervolging of ernstige schade. Van daden van vervolging of ernstige schade jegens Jezidi's, omwille van hun geloof of anderszins vanwege het feit dat ze Jezidi zijn, blijkt op basis van het ambtsbericht uit 2023 echter niet. Bovendien zijn er van de zijde van de federale autoriteiten initiatieven om de Jezidi's terug te laten keren naar Sinjar en herstelbetalingen aan IS-slachtoffers. Voor Jezidi's geldt dat hun geloof een officieel erkende religie is. Op grond van voorgaande is toentertijd besloten om Jezidi's niet langer als risicoprofiel op te nemen in het beleid. Tevens is het beleid aangepast op basis waarvan onder andere het tijdsverloop sinds de genocide niet werd tegengeworpen en er al snel een beperkte indicatie werd aangenomen en om de KAR niet als normale woon- en verblijfplaats werd aangemerkt.

Het nieuwe algemeen ambtsbericht voor Irak wordt op korte termijn verwacht. Zoals gevraagd in de motie zal op basis van dit door Buitenlandse Zaken nieuw uitgevoerde onderzoek worden bekeken of het beleid voor Jezidi's aangepast dient te worden.

4.1. Politieke context

Over de positie van Jezidi's zijn in het verleden Kamervragen gesteld en is bovengenoemde motie ingediend.

4.2. Juridische overwegingen

Op 17 maart 2026 heeft bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een zitting plaatsgevonden over onder andere deze beleidswijziging. We zijn steeds nog in afwachting van een uitspraak, die wordt wel dit kwartaal verwacht.

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
8 oktober 2026

4.3. Communicatie

Met bijgaande brief aan de Tweede Kamer wordt een reactie gegeven op zowel de aangeboden petitie als de aangenomen motie.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

Anders dan de persoonsgegevens van de ambtenaren die niet openbaar zijn ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer, is er geen informatie in de nota opgenomen die niet openbaar kan worden.